

A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL·LECTIU

L'Ajuntament i les quintes: II (1913)

Emissió del 15 de març de 2012

Què és?

La portada de l'expedient tramitat per l'Ajuntament de Cambrils per tal d'establir la quinta de Cambrils corresponent a l'any 1913.

De quan és?

De 1913, l'any de la primera quinta que es va formar segons la nova llei de 1912, que va establir el reclutament universal i forçós.

Per què es va obrir aquest expedient?

Per documentar cadascun dels passos del procés administratiu de formació de la quinta. El procés el tramitava cada ajuntament.

Al llarg del procés s'havia d'anar establint quins nois de Cambrils (nascuts el 1892) havien de formar aquesta quinta, a partir de les dades proporcionades pel registre civil i els registres parroquials, dels resultats de les proves mèdiques i dels arguments familiars que aportessin per quedar-ne exempts.

Quants expedients com aquest es conserven a l'AMCAM?

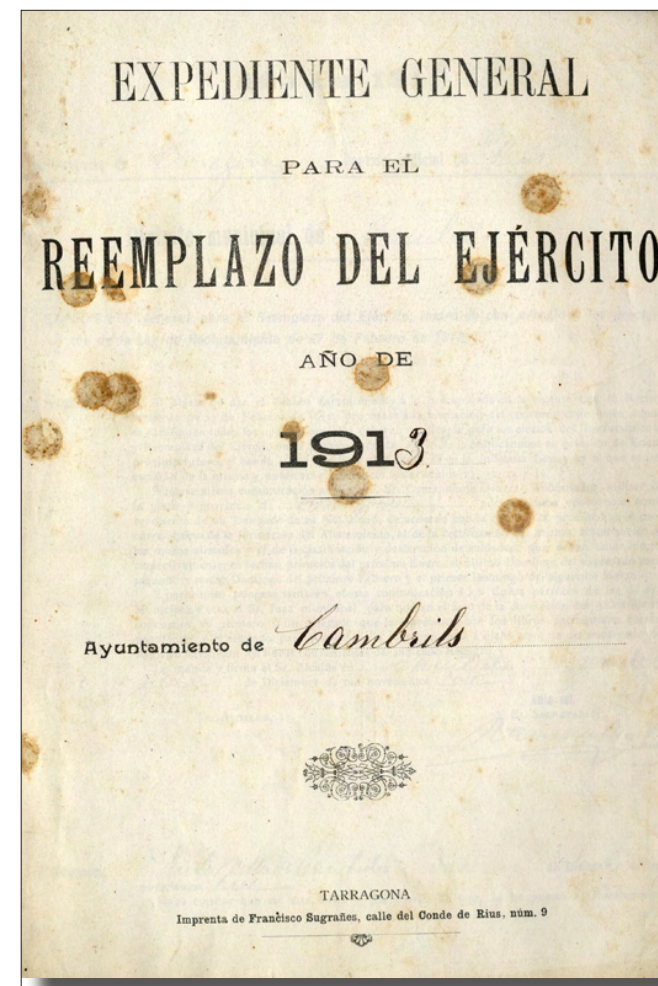
Un corresponent a cada any, fins a l'any 2000 en què es va cridar l'última quinta.

Quin tipus d'informació aporten?

- El funcionament de l'exèrcit estatal a partir de les reformes liberals del segle XIX.
- La desaparició de la possibilitat de ser exclòs de la quinta a canvi del pagament de diners.
- Dades estadístiques sobre pes i alçada dels nois de 21 anys.
- Situacions socioeconòmiques que vivien algunes famílies, a causa de les quals aquests nois eren imprescindibles a casa.

On es troba?

AMCAM. Expedient de formació de la quinta (1913). Sig. Top. 343.2

Què és?

El llistat de nois nascuts l'any 1892 a la parròquia de Santa Maria de Cambrils.

Qui va elaborar aquesta llista i com?

Mossèn Carles Espinach, que l'any 1913 era rector d'aquesta parròquia, a partir de les dades anotades al Registre de Baptismes de la parròquia l'any 1892.

Quines dades va anotar i per què?

- El nom del noi, per identificar-lo.
- Els noms dels pares, per completar la identificació i poder contrastar les dades si el noi aportava justificants relatius a la malaltia o la mort d'algun d'ells dos.
- La data de naixement del noi, per justificar que pertanyia a la quinta que s'estava formant.
- La data de defunció del noi, si havia mort abans dels 21 anys, per tal d'excloure'l immediatament de la quinta.

De què ens parla?

- De la natalitat en una parròquia.
- De l'alt índex de mortalitat infantil que encara existia.

On es troba?

AMCAM. Expedient de formació de la quinta (1913). Sig. Top. 343.2. És el primer document de l'expedient.

PROVINCIA DE TARRAGONA

Partido judicial de *Parròquia de Sta. Maria*
Juzgado municipal de Cambrils

REEMPLAZO DE 19

RELACION que comprende los nombres de los mozos inscritos en el Registro Civil de este Juzgado municipal que deben ser continuados en el alistamiento para el Reemplazo del Ejército del año 19 conforme previene el art. 29 de la Ley vigente.

Núm. de orden	NOMBRES	NOMBRE DEL		FECHA EN QUE NACIÓ EL MOZO			FECHA DEL FALLECIMIENTO		
		PADRE	MADRE	Día	Mes	Año	Día	Mes	Año
1	<i>José María Sant</i>	<i>José</i>	<i>Santa</i>						
2	<i>Daniel Bernat Nadal</i>	<i>Benito</i>	<i>Bernat</i>	26	Enero	1892			
3	<i>José Cardenas N.</i>	<i>Benito</i>	<i>Bernat</i>	29	id.	id.			
4	<i>Ricard Canellas Jose</i>	<i>José</i>	<i>Carmen</i>	2	Febrero	id.			
5	<i>José M. Gálvez Granell</i>	<i>Ricardo</i>	<i>Josefa</i>	6	id.	id.			
6	<i>Vicente Oregual Rubio</i>	<i>Francisco</i>	<i>Concepción</i>	9	id.	id.	2	Septiembre	1893
7	<i>José Castell Boradell</i>	<i>Lucas</i>	<i>Dolores</i>	29	id.	id.			
8	<i>Domingo Domènec Lladó</i>	<i>Domingo</i>	<i>Josefa</i>	2	Marzo	id.	2	Marzo	1892
9	<i>Salvador Dels Mollet</i>	<i>José</i>	<i>Concepción</i>	11	id.	id.			
10	<i>Juan Vidal Martínez</i>	<i>Ricardo</i>	<i>Josefa</i>	9	id.	id.	15	Mayo	1891
11	<i>Eugenio Salazar Gros</i>	<i>José</i>	<i>Lucia</i>	18	Abril	id.			
12	<i>Eugenio Calvi Gilbert</i>	<i>Francisco</i>	<i>Carmen</i>	9	Mayo	id.	11	Mayo	1892
13	<i>Juan Berenguer Alegret</i>	<i>Juan</i>	<i>Maria</i>	29	id.	id.			
14	<i>Salvador Matas Gualrit</i>	<i>José</i>	<i>Josefa</i>	11	Junio	id.	1	Junio	1892
15	<i>Marcelino Mauri Pino</i>	<i>Marcel</i>	<i>Concepción</i>	6	id.	id.			
16	<i>Juan Bonet Morell</i>	<i>Juan</i>	<i>Dolores</i>	12	id.	id.			
17	<i>Salvador Badi Planas</i>	<i>Benito</i>	<i>Angela</i>	24	id.	id.			
18	<i>José Calvi Ortóneda</i>	<i>José</i>	<i>Rosa</i>	12	id.	id.	23	Diciembre	1892
19	<i>Luis Bonet Guasch</i>	<i>Bartolomé</i>	<i>Maria</i>	12	Julio	id.			
20	<i>José María Colom</i>	<i>José</i>	<i>Maria</i>	14	Noviembre	id.			
21	<i>Esteban Riqueroles Gaus</i>	<i>Esteban</i>	<i>Maria</i>	14	Diciembre	id.			

Cambrils de Enero de 1913

José Espinach

Què és?

El llistat de nois nascuts l'any 1892 a Cambrils, amb anotacions per a l'establiment de la quinta.

Per què es va elaborar ?

Per tancar la quinta o allistament, formada per tots els que no es trobaven en algun d'aquests casos:

- Que no s'havien traslladat a cap altre municipi.
- Que no fossin morts.
- Que no s'haguessin allistat a Marina.

Com es va elaborar ?

En primer lloc, el personal administratiu de l'Ajuntament va elaborar el llistat a partir dels naixements de 1892 anotats al Registre Civil de Cambrils.

En segon lloc, al costat de cadascun va anotar:

- Si constava al registre que hagués mort
- Si constava que era matriculat, és a dir que pertanyia a la Marina, perquè llavors ja no s'incloïa a la quinta.

De què ens parla?

- De la natalitat a Cambrils el 1892.
- De l'alt índex de mortalitat infantil que encara existia.
- De la vinculació d'una part de la població cambrilenca a l'arma de Marina, amb unes condicions militars diferents.

On es troba?

AMCAM. Expedient de formació de la quinta (1913). Sig. Top. 343.2. És el tercer document de l'expedient.

Registre Civil de Cambrils any de 1892.

			Data de naixement			Hijo de	
			Di	Mes	Ano		
1	Narciso Benardo Tigue	29	Enero	1892	Narciso Maria	Matriculado	
2	Alfonso Jorrot Cabre	27	...	1892	Francisco Antonio		
3	José Papiel Camillas	2	Febrero	...	José Carlos	1892	Matriculado
4	José Esteban Jorrot	6	...	...	Narciso Jorrot	Matriculado	
5	Narciso Jorrot Nubio	9	...	...	Narciso Jorrot	12 Septiembre 1892	
6	José Cardenas Novas	30	Enero	...	Gerardo Maria		
7	José Castell Jorrot	28	Febrero	...	Lucas Jorrot	Matriculado	
8	Emilio Jorrot Espada	2	Marzo	...	Emilio Jorrot	25 Marzo 1892	
9	Salvador Jorrot	19	...	...	José Jorrot		
10	Juan Benavides Nubi	11	Abril	...	Juan Maria	Matriculado	
11	José Jorrot Calom	19	...	...	José Jorrot	Matriculado	
12	Eugenio Jorrot Giv	18	...	...	José Jorrot		
13	Juan Jorrot Jorrot	22	Mayo	...	Juan Maria		
14	José Jorrot Jorrot	21	...	...	José Jorrot	Matriculado	
15	Juan Jorrot Jorrot	12	Junio	...	Juan Jorrot		
16	José Calvi Jorrot	12	...	...	José Rosa	21 Diciembre 1892	
17	Alfonso Jorrot Jorrot	20	...	...	Juan Jorrot	Matriculado	
18	Alfonso Jorrot Jorrot	6	Julio	...	Emilio Jorrot		
19	Luis Jorrot Jorrot	12	...	...	Alfonso Jorrot	Matriculado	
20	Mariano Jorrot Jorrot	22	...	...	Nicolas Jorrot		
21	Manuel Jorrot Jorrot	22	...	...	Francisco Jorrot		
22	Antonio Jorrot Jorrot	22	...	...	Alfonso Jorrot	18 Diciembre 1892	
23	Nicolas Jorrot Jorrot	28	...	...	José Maria		
24	Enrique Jorrot Jorrot	4	Agosto	...	José Jorrot	27 Enero 1892	
25	José Jorrot Jorrot	5	Septiembre	...	José Rosa		
26	Narciso Jorrot Jorrot	29	Octubre	...	Angel Jorrot	6 Agosto 1892	
27	José Jorrot Jorrot	4	Noviembre	...	José Maria		
28	Antonio Jorrot Jorrot	18	...	...	José Maria	Matriculado	
29	José Jorrot Jorrot	29	...	...	Gerardo Jorrot		
30	Francisco Jorrot Jorrot	30	...	...	José Jorrot		
31	Esteban Jorrot Jorrot	4	Diciembre	...	Esteban Maria		
32	Esteban Jorrot Jorrot	16	...	...	José Esteban		
33	José Jorrot Jorrot	26	...	...	José Maria	Matriculado	

Què és?

L'acta amb els resultats del sorteig dels quintos.

Quins nois van entrar al sorteig?

Tots aquells que formaven part de la quinta o allistament de 1913.

Tots ells entraven des d'aquest moment dins de la jurisdicció militar, eren considerats soldats i formaven el que s'anomenava "reclutes en caixa".

Quina finalitat tenia aquest sorteig?

Donar un número a cadascun dels quintos.

La llista de quintos, ordenada segons aquest número extret per la sort, era lliurada a l'exèrcit per tal d'establir els que quedaven alliberats d'anar a files perquè eren "excedentes de cupo".

Això es produïa perquè habitualment al conjunt de l'Estat hi havia més quintos dels que l'exèrcit necessitava. Per això s'establia quants anaven a files i quants no, en funció del número que haguessin obtingut en aquest sorteig.

Per tant, els que obtenien els números més alts en aquest sorteig eren els que tenien més probabilitats de quedar alliberats del servei. Però seguien formant part de l'exèrcit. Això vol dir que, si més endavant la seva quinta era cridada a files, hi havien d'acudir igualment. Per això, molts nois que durant les dècades de 1920 i 1930 havien estat considerats "excedentes de cupo" a l'hora del servei militar, durant la Guerra Civil de 1936-39 van haver d'anar igualment al front.

On es troba?

AMCAM. Expedient de formació de la quinta (1913). Sig. Top. 343.2.

NOMBRES Y APELLIDOS DE LOS MOZOS SORTEADOS	Números que les correspondieron	Números que les correspondieron expresados en letras
Marcelino Abasi Pino	2	Dos
Isidoro Badi Planas	9	Nueve
Manuel Barcelona Escuin	1	Uno
Francisco Barrado Jossilla	5	Cinco
Arturo Figuerola Sans	12	Doce
Eugenio Fabregas Brás	15	Quince
Francisco Juan Mazaraz	8	Ocho
Agustín Mella Colom	10	Diez
José Arufat Novira	4	Cuatro
José Novira Colom	6	Seis
Isidoro Gudió Adell	11	Once
Alejandro Jorrit Garbí	7	Sete
Vicente Borrell Jorrité	13	Trece
Antonio Jorola Capomunt	16	Diez y seis
José B. Sans Serra	14	Catorce
José B. Ferré Boernabeu	3	Tres

Què és?

Un fragment de l'*Acta de clasificación y declaración de soldados*.

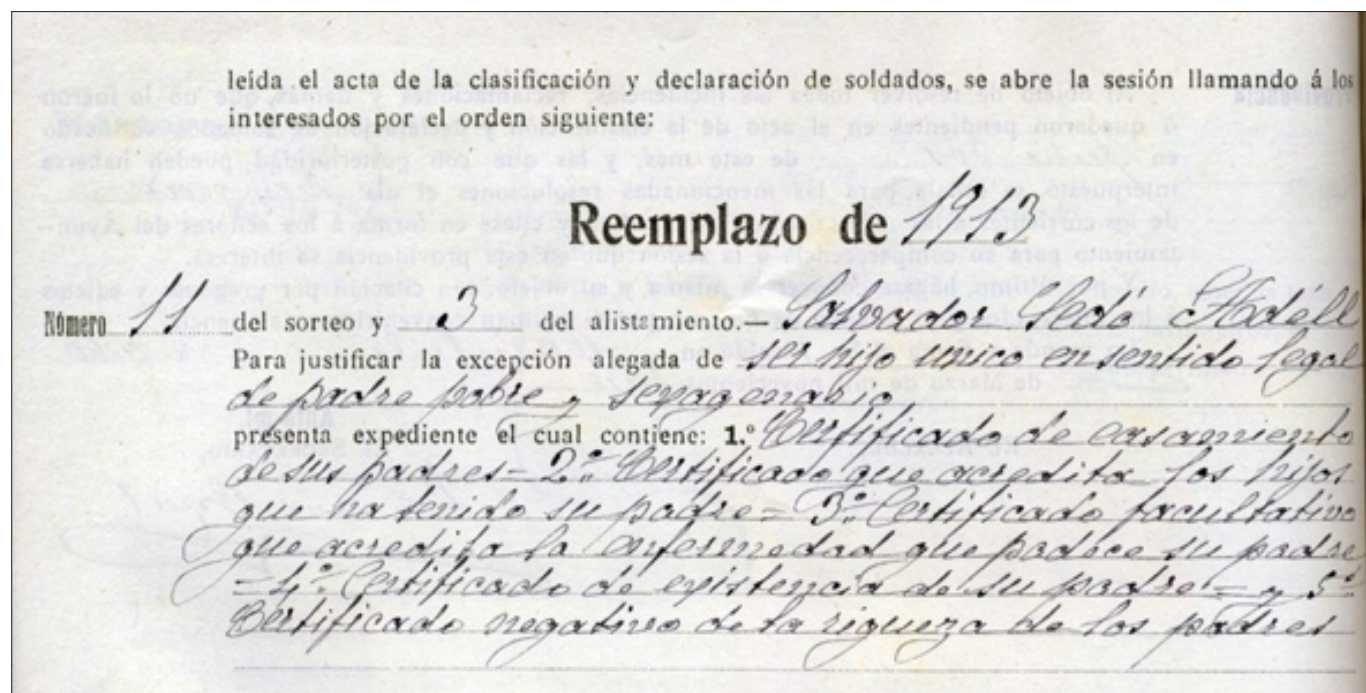
Concretament, el fragment corresponent a la revisió administrativa del soldat Salvador Sedó Adell, amb els arguments que presentava per ser considerat exempt d'anar al servei militar.

Quin tipus d'exempcions presentaven els soldats?

Habitualment, argumentaven que la seva família no podria sobreviure sense el seu sou durant els mesos que ell estaria fent el servei militar, a causa de la pobresa econòmica o de la impossibilitat dels altres membres de la família per treballar, per exemple per malaltia.

De què ens parla?

- De la precarietat de la situació econòmica de moltes famílies.
- De la consideració del treball dels homes com a font principal d'ingressos de cada família.
- De la inexistència dels sistemes de previsió social: no existien pensions ni indemnitzacions per a aquells que no podien treballar a causa d'una malaltia.
- Del tipus de documents que havien d'aportar per demostrar aquestes situacions familiars i personals.

On es troba?

AMCAM. Expedient de formació de la quinta (1913). Sig. Top. 343.2.

Què és?

El llistat definitiu de la quinta de 1913.

Per a què servia aquest document?

- Per tancar l'expedient de formació de la quinta.

- Per comunicar a l'exèrcit quins nois de Cambrils entraven al "cupo de instrucció".

Si no eren exclosos per l'exèrcit com a "excedentes de cupo" (a partir del número que se'ls havia assignat), aquests noies eren cridats immediatament al servei militar.

De què ens parla?

- De l'alçada mitjana dels nois de 21 anys de Cambrils fa un segle.
- D'aquells que van argumentar malalties que els impossibilitaven per al servei militar.
- Del nombre total de cambrilencs des 21 anys que l'any 1913 es van incorporar a l'exèrcit.

On es troba?

AMCAM. Expedient de formació de la quinta (1913). Sig. Top. 343.2.

PROVINCIA DE TARRAGONA

Ayuntamiento de Cambrils Partido judicial de Reus Reemplazo de 1913

Mozos alistados _____ Mozos que resultan alistados después de la rectificación _____ Mozos sorteados _____

RELACIÓN GENERAL de todos los mozos sorteados en el reemplazo de 1913 en esta localidad con excepción de los fallos dictados por el Ayuntamiento conforme se previene en el art. 107 de la vigente ley de Reclutamiento y Reemplazo del Ejército de 27 de Febrero de 1912.

Número del sorteo	NOMBRES DE LOS MOZOS	TALLA	PESO - Kilos	PERÍMETRO - Centímetros	Fallos del Ayuntamiento				SABE leer escribir	RESULTADO del reconocimiento ante el Ayuntamiento	OBSERVACIONES
					Soldado	EXCEPTOS (1)	EXCEPTOS (2)	EXCEPTOS (3)			
					Art.º	Caso	Art.º	Caso			
1	Manuel Parakeva Lami	1780	86	86					u u	uht	
2	Marcelino Mauri Lino	1560	87		86	1º			u u	uht	
3	Josep. Oprei. Torredon	1780	89	86					u u	uht	
4	José. Croquet Torra	1670	87						u u		
5	Franisco Parado Torrita								u u		Está sirviendo Parado Torra
6	José. Torra Colom	1680	79		86	3º			u u	uht	
7	Alfonso Parot Calvi	1695	81	86					u u	uht	
8	Franisco Juan Marray	1710	87						u u		
9	Salvador Badi. Marray	1611	81						u u		
10	Epifanio Milla Colom	1710	86						u u		
11	Salvador Lloca. Adell	1575	87				89	1º	u u		
12	Epifanio Viquezola Sans	1548	86		86	4º			u u		
13	Nicolas Milla. Torra	1568	77		86	1º			u u	uht	
14	Josep. Lloca. Sans	1711	92	86					u u	uht	
15	Epifanio Viquezola Sans	1710								uht	
16	Alfonso Parola Jaramunt	1595	81						u u		

(1) Artículo 84 y 86.-(2) Artículo 89.

L'Ajuntament i les quintes - II (1913)

Emissió del 15 de març de 2012

AJUNTAMENT DE CAMBRILS
Cultura

L'ARXIU
municipal de Cambrils